

Małgorzata Porada-Rochoń
Małgorzata Brojak-Trzaskowska
Dominika Kordela
Monika Tomczyk

Fragment książki
materiał promocyjny

Przedsiębiorstwa w obliczu wyzwań XXI wieku

Modele biznesowe, finansowanie, innowacje

Wielowątkowe studium funkcjonowania przedsiębiorstwa
w warunkach współczesnej gospodarki

print pdf epub mobi

edu-Libri

Przedsiębiorstwa w obliczu wyzwań XXI wieku

Modele biznesowe, finansowanie, innowacje

Małgorzata Porada-Rochoń
Małgorzata Brojak-Trzaskowska
Dominika Kordela
Monika Tomczyk

Przedsiębiorstwa w obliczu wyzwań XXI wieku

Modele biznesowe, finansowanie, innowacje

edu-Libri

Kraków-Legionowo 2018

© edu-Libri s.c. 2018

Redakcja merytoryczna i korekta: edu-Libri

Projekt okładki i stron tytułowych: GRAFOS

Ilustracja na okładce: chat9780/iStock

Recenzent: dr hab. Justyna Franc-Dąbrowska, prof. SGGW

Publikacja została sfinansowana ze środków na utrzymanie potencjału badawczego przyznanych Wydziałowi Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego

Wydawnictwo edu-Libri
ul. Zalesie 15, 30-384 Kraków
e-mail: edu-libri@edu-libri.pl

Skład i łamanie: GRAFOS
Druk i oprawa: OSDW Azymut Sp. z o.o.
Łódź ul. Senatorska 31

ISBN druk 978-83-65648-77-8
ISBN e-book PDF 978-83-65648-78-5
ISBN e-book epub 978-83-65648-79-2
ISBN e-book mobi 978-83-65648-80-8

Wydawnictwo edu-Libri
Wydanie I | Ark. wyd. 7 | Ark. druk. 7 | Format 165/235

Spis treści

Wstęp	7
1. Decyzje finansowe i procesy dostosowawcze przedsiębiorstw jako wyraz adaptacji do współczesnego otoczenia	10
1.1. Współczesne otoczenie przedsiębiorstw	10
1.2. Decyzje finansowe przedsiębiorstw	14
1.3. Restrukturyzacja i procesy dostosowawcze przedsiębiorstw	23
2. Finansowanie przedsiębiorstw w erze ekonomii współdzielenia i ekonomii tłumu	33
2.1. Wprowadzenie	33
2.2. Współczesne otoczenie przedsiębiorstw – ekonomia współdzielenia i ekonomia tłumu	35
2.3. Interdyscyplinarny rozwój teorii finansów przedsiębiorstw	39
2.4. Finansowanie przedsiębiorstw w kontekście rozwoju fintechu	41
2.5. Alternatywne instrumenty finansowania działalności przedsiębiorstw	43
2.6. Modele, istota i rozwój crowdfundingu	47
3. Wiedza w aspekcie kreacji konkurencyjności przedsiębiorstw na rynkach międzynarodowych i globalnym	52
3.1. Systematyzacja pojęć w zakresie stanowiącym przedmiot badań	52
3.2. Wiedza i jej rola w budowaniu potencjału konkurencyjnego współczesnych podmiotów gospodarczych na arenie międzynarodowej	57
3.3. Inne czynniki konkurencyjności przedsiębiorstw na rynkach międzynarodowych i globalnym	66
4. Innowacje jako źródło przewagi konkurencyjnej współczesnych przedsiębiorstw	72
4.1. Podstawy terminologiczne w zakresie innowacji	72
4.2. Zarządzanie innowacjami w procesach rozwoju przedsiębiorstw	78
4.3. Znaczenie działalności innowacyjnej w kształtowaniu konkurencyjności przedsiębiorstw na rynkach ponadnarodowych	83
5. Modele biznesowe przedsiębiorstw w gospodarce postindustrialnej	90
5.1. Społeczno-kulturowe uwarunkowania zmian w przedsiębiorstwach	90
5.2. Konsekwencje wynikające z cyfryzacji i serwicyzacji produkcji	93
5.3. Adaptacja modeli biznesowych do zachodzących zmian	94
5.4. Radykalne zmiany w modelach biznesowych	100

5.5. Spojrzenie na odnowę przedsiębiorstwa z punktu widzenia wartości organizacji.....	104
Bibliografia	108

Wstęp

Na przestrzeni kilkunastu ostatnich lat dokonano analizy wielu pozycji literatury traktujących o przedsiębiorstwie i o specyfice jego funkcjonowania w XXI wieku. Każda z tych pozycji rozpatruje przedsiębiorstwo z innej perspektywy, uwypukla inne aspekty. Jest to wyrazem stale zmieniającego się otoczenia i kreacji nowych, bądź redefinicji istniejących, celów, podejść, paradygmatów funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Dokonujące się procesy globalizacyjne są skomplikowane oraz wielostronne i obejmują wiele zjawisk i procesów oraz powiązań, a dynamiczne zmiany zachodzące w otoczeniu uwypuklają złożoność i mnogość ich występowania. Okres szczególnego wpływu otoczenia na funkcjonowanie przedsiębiorstw i jego możliwości rozwojowe przypada na kryzys i recesję. Wówczas w sposób szczególny, a ponadto globalny uwidacznia się destabilizujący wpływ otoczenia skutkujący znaczącym stopniem deterioracji kondycji finansowej przedsiębiorstw, ale także identyfikacją dysfunkcji w pozostałych obszarach zarządzania przedsiębiorstwem.

W niniejszej książce podjęto się przedstawienia wybranych aspektów funkcjonowania przedsiębiorstwa w XXI wieku jako wyrazu adaptacji do wyzwań współczesnego otoczenia. Uwypuklono decyzje finansowe i nowoczesne podejście do finansowania przedsiębiorstw, procesy dostosowawcze i szerzej – modele biznesowe – oraz poświęcono uwagę roli wiedzy, a także innowacjom w kształtowaniu przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw.

W rozdziale pierwszym (autorstwa Małgorzaty Porady-Rochoń), scharakteryzowano specyfikę współczesnego otoczenia, wskazując rolę globalizacji w jego kreowaniu, a także jej pozytywnych i negatywnych skutków dla realizacji celów przedsiębiorstwa. Zwrócono uwagę, na konieczność zwiększenia jakości i częstotliwości analizy otoczenia, co powinno być wyrazem świadomego i odpowiedzialnego podejścia do zarządzania współczesnym przedsiębiorstwem. Biorąc pod uwagę rolę decyzji finansowych w procesie decyzyjnym, w tym w szczególności w okresie kryzysu czy recesji, uwagę skupiono na omówieniu determinant, które je kształtują. Moment identyfikacji, pomiaru i oceny skali dysfunkcji, zaburzeń i zagrożeń w przedsiębiorstwie warunkuje zakres działań w ramach procesów dostosowawczych/procesów

restrukturyzacji niezbędnych do wdrożenia, w celu minimalizacji ryzyka niewypłacalności czy bankructwa. Mając na uwadze powyższe, przedstawiono również model procesu dostosowawczego przedsiębiorstw do specyfiki współczesnego otoczenia.

W rozdziale drugim (autorstwa Dominiki Kordeli) przedstawiono zmiany na rynku finansowym wynikające z rozwoju nowoczesnych technologii i tzw. ekonomii tłumy. W kontekście finansowania przedsiębiorstw dokonano systematyki pojęć, które weszły do języka finansów ze względu na zachodzące procesy innowacyjne. Przede wszystkim jednak wskazano na nowe możliwości finansowania podmiotów gospodarczych, a także na zalety i wady alternatywnych instrumentów finansowania.

Kolejne rozdziały poświęcono wybranym determinantom kształtowania konkurencyjności współczesnych przedsiębiorstw. Odpowiednio, przedmiot rozważań zawartych w trzecim rozdziale pracy (autorstwa Małgorzaty Brojak-Trzaskowskiej) dotyczy wiedzy odnoszącej się do kreacji pozycji konkurencyjnej podmiotów gospodarczych na rynkach międzynarodowych i rynku globalnym. O ile punkt wyjścia skoncentrowano na usystematyzowaniu podstawowych pojęć w zakresie stanowiącym przedmiot badań, o tyle zasadnicze syntetyczne rozważania poświęcono wiedzy i zarządzaniu nią w procesie budowania potencjału konkurencyjnego organizacji gospodarczych.

W czwartym rozdziale pracy (autorstwa Małgorzaty Brojak-Trzaskowskiej) ujęto problematykę innowacji jako źródła przewagi konkurencyjnej współczesnych przedsiębiorstw, przy czym narrację rozpoczęto od przybliżenia podstaw terminologicznych w zakresie innowacji, natomiast główne kwestie poznawcze zogniskowano wokół zarządzania innowacjami i znaczenia samej działalności innowacyjnej w procesach rozwoju przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem ponadnarodowej skali prowadzonej działalności gospodarczej.

Rozdział piąty (autorstwa Moniki Tomczyk) został poświęcony megatrendom gospodarczym i zmieniającym się przez nie modelom biznesowym. Przedsiębiorstwa w XXI wieku działają w kontekście szybko zmieniającego się otoczenia, kształtowanego przez cyfryzację, serwicyzację i globalizację. Prowadzi to do pojawienia się nowych graczy, współistnienia dużych struktur mikropodmiotów, transformacji łańcuchów wartości, zachowań konsumentów i ich oczekiwań. Zmiany te, z jednej strony oferują podmiotom szereg możliwości, ale z drugiej zmuszają podmioty do szybkiej reakcji, poszukiwania nowych modeli biznesowych i ich adaptowania do istniejących warunków. Innowacje coraz częściej są stymulowane przez czynniki nietechnologiczne, takie jak kreatywność, wzornictwo, nowe procesy organizacyjne i modele biznesowe. Przedsiębiorczość oparta na kulturze i kreatywności staje się podstawową cechą gospodarki postprzemysłowej. Aby zatem przedsiębiorstwo mogło odnaleźć się w tej rzeczywistości i być konkurencyjne, potrzebuje czegoś więcej niż tylko wydajnego procesu produkcyjnego, kontroli kosztów i dobrej bazy technologicznej. Organizacja taka potrzebuje silnej marki, zmotywowanych pracowników, produktów i usług, które spełniają oczekiwania klientów lub takie potrzeby tworzą i które budują wartość oraz doświadczenie.

Publikacja dedykowana jest zarówno teoretykom jak i praktykom, studentom, ale także przedsiębiorcom, chcącym zapoznać się z wybranymi aspektami funkcjonowania przedsiębiorstwa we współczesnym kreującym zmiany i nowe wyzwania otoczeniu.

W imieniu zespołu autorskiego

Małgorzata Porada-Rochoń

Bibliografia

- 6 stylów zarządzania według Daniela Golemana [2017], <http://weblog.infopraca.pl/2010/10/6-stylow-zarzadzania-wedlug-daniela-golemana> (dostęp: 04.11.2017).
- Adamkiewicz-Drwiłło H.G. [2002], *Uwarunkowania konkurencyjności przedsiębiorstwa*, Warszawa.
- Adamska A., Dąbrowski T. [2016], *Do investors appreciate information about Corporate Social Responsibility? Evidence from the Polish equity market*, „Inżynieria Ekonomika – Engineering Economics”, nr 27(4).
- Amit R., Zott Ch. [2012], *Creating value through business model innovation*, „MIT Sloan Management Review”, nr 53(3), <http://sloanreview.mit.edu/article/creating-value-through-business-model-innovation/> (dostęp: 09.10.2017).
- Apicella C.L., Carré J.M., Dreber A. [2015], *Testosterone and economic risk taking: a review*, „Adaptive Human Behavior and Physiology”, nr 1(3).
- Arogyaswamy K., Barker III V.L., Yasi-Ardekani M. [1995], *Firm turnarounds: An integrative two-stage model*, „Journal of Management Studies”, t. 32. z.4.
- Baddeley M. [2013], *Behavioural Economics and Finance*, Londyn.
- Bal-Woźniak T. [2012], *Innowacyjność w ujęciu podmiotowym. Uwarunkowania instytucjonalne*, Warszawa.
- Barberis J. [2014], *The rise of FinTech: Getting Hong Kong to lead the digital financial transition in APAC*, Fintech Report, Fintech HK.
- Barker III V.L., Barr P.S. [2002], *Linking top manager attributions to strategic reorientation in declining firms attempting turnarounds*, „Journal of Business Research”, nr 55.
- Barker III V.L., Duhaime I. [1997], *Strategic change in the turnaround Process: theory and empirical evidence*, „Strategic Management Journal”, t. 18.
- Barr P.S., Stimpert J.L., Huff A.S. [1992], *Cognitive change, strategic action, and organizational renewal*, „Strategic Management Journal”, t. 13 (Special Summer Issue).
- Belleflamme P., Lambert T., Schwienbacher A. [2010], *Crowdfunding: An Industrial Organization Perspective*, SSRN Working Paper, <https://ssrn.com/abstract=2151179> (dostęp: 20.10.2017).
- Bendyk E. [2006], *Gospodarka doznań i przeżyć*, „Polityka”, <http://www.polityka.pl/spoleczenstwo/niezbednikinteligenta/200961,1,gospodarka-doznan-i-przezyc.read> (dostęp: 10.11.2017).
- Berłowski P. [2017], *PR w przeddzień rewolucji*, „Puls Biznesu”, 25 października.
- Bhagat S., Moyer N., Suh I. [2005], *Investment and internal funds of distressed firms*, „Journal of Corporate Finance”, nr 11(3).
- Białoń L., Otrębski T. [1993], *Elementy polityki przemysłowej*, Warszawa.
- Bitkowska A. (red.) [2010], *Procesy restrukturyzacji warunkiem poprawy konkurencyjności przedsiębiorstwa*, Warszawa.
- Bitkowska A. [2010], *Przebieg procesu restrukturyzacji*, [w:] A. Bitkowska (red.), *Procesy restrukturyzacji przedsiębiorstw warunkiem poprawy konkurencyjności przedsiębiorstw*, Warszawa.
- Błach J. [2011], *Wykorzystanie innowacji finansowych w strategii finansowej przedsiębiorstwa*, [w:] T. Famul-ska, J. Nowakowski (red.), *Kontrowersje wokół finansów*, Warszawa.

- Bogdanienko J. [2004], *Innowacje jako czynnik przewagi konkurencyjnej*, [w:] J. Bogdanienko, M. Haffer, W. Popławski (red.), *Innowacyjność przedsiębiorstw*, Toruń.
- Borowiecki R., Wysocka E. [2012], *Analiza ekonomiczna i ocena ekspercka w procesie restrukturyzacji przedsiębiorstw*, Warszawa.
- Botsman R. [2013], *The Sharing Economy Lacks A Shared Definition*, <https://www.fastcompany.com/3022028/the-sharing-economy-lacks-a-shared-definition> (dostęp: 20.10.2018).
- Brojak-Trzaskowska M. [2012], *Determinanty innowacyjnego rozwoju przedsiębiorstw na przykładzie wybranych rodzajów usług*, Szczecin.
- Brojak-Trzaskowska M. [2014a], *Procesy rozwojowe przedsiębiorstw we współczesnej gospodarce*, Warszawa.
- Brojak-Trzaskowska M. [2014b], *Zarządzanie innowacjami*, [w:] J. Engelhardt (red.), *Zarządzanie przedsiębiorstwem*, Warszawa.
- Brzóska J. [2009], *Model biznesowy – współczesna forma modelu organizacyjnego zarządzania przedsiębiorstwem*, „Organizacja i Zarządzanie”, nr 2.
- Byrski B. [1986], *Procesy innowacyjne w przemyśle*, Kraków.
- Caputa W. [2010], *Konkurencyjność przedsiębiorstwa w okresie globalizacji*, [w:] W. Caputa (red.), *Potencjał konkurencyjny przedsiębiorstwa w warunkach globalizacji*, Warszawa.
- Casadesus-Masanell R., Ricart J.E. [2011], *Jak skonstruować zwycięski model biznesowy*, Warszawa.
- Charemza W., Diaz C., Markowa S. [2017], *Quasi ex-ante inflation forecast uncertainty*, prezentacja z konferencji „Global Economy and Governance”, 23–24 października, SGGW, Warszawa.
- Chesbrough H., Rosenbloom R.S. [2002], *The Role of the Business Model in Capturing Value from Innovation: Evidence from Xerox Corporation's Technology Spin-off Companies*, „Industrial and Corporate Change”, nr 3.
- Clayton M. [2011], *Zarządzanie czasem. Jak efektywnie planować i realizować zadania*, Warszawa.
- Cleveland H. [1998], *The Knowledge Executive Leadership in an Information Society*, Nowy Jork.
- Coates J.M., Gurnell M., Sarnyai Z. [2010], *From molecule to market: steroid hormones and financial risk-taking*, „Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences”, nr 365(1538).
- Collins L., Sward L., Zhang B. [2013], *The Rise of Future Finance. The UK Alternative Benchmarking Report*, Londyn.
- CRO – *Firmenretter mit neuem Profil Bedeutung, Persönlichkeit und Rolle des Chief Restructuring Officer bei der unternehmerischen Restrukturierung 4/2015*, <https://www.rolandberger.com> (dostęp: 20.11.2017).
- Czechowska K. [2014], *Wybrane uwarunkowania podejmowania decyzji inwestycyjnych na rynku nieruchomości – ujęcie behawioralne*, „Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego”, nr 36, t. 1
- Czerwonka M., Ostaszewski J., Rzeszutek M., Walczak M. [2014], *W poszukiwaniu mainstreamu w dyscyplinie finanse*, [w:] J. Ostaszewski, E. Kosycarz (red.), *Rozwój nauki o finansach. Stan obecny i pożądane kierunki jej ewolucji*, Warszawa.
- Damodaran A. [2001], *Corporate Finance. Theory and Practice*, wyd. 2, Hoboken.
- Daszyńska-Zygadło K., Ryszawska B., Słoiński T., Zawadzki B.M. [2014], *Investors' Reactions for Sustainability Index Inclusion – Is CSR a Good News?* [w:] I.D. Czechowska, R. Pastusiak (red.), *Future of Finance. Przyszłość finansów przedsiębiorstw i ubezpieczeń*, „Acta Universitatis Lodziensis, Folia Oeconomica”, nr 2(300).
- Davenport T.H., Prusak L. [2000], *Working Knowledge: How Organizations Manage What They Know*, Boston.
- Dec P. [2017], *Finasjalizacja a problem upadłości przedsiębiorstw*, „Ekonomika i organizacja przedsiębiorstwa”, nr 2.
- Dolińska M. [2004], *Innowacje w organizacjach u progu XXI wieku*, [w:] I.K. Hejduk (red.), *Przedsiębiorstwo przyszłości fikcja i rzeczywistość*, Warszawa.
- Drucker P.F. [1994], *Innovation and entrepreneurship. Practice and principles*, Londyn.
- Drucker P.F. [1995], *Zarządzanie w czasach burzliwych*, Warszawa.
- Duczowska-Piasecka M. (red.) [2012], *Model biznesu w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, Warszawa.
- Duliniec A. [2011], *Finansowanie przedsiębiorstwa. Strategie i instrumenty*, Warszawa.
- Dziuba D.T. [2012], *Rozwój systemów crowdfundingu – modele, oczekiwania i uwarunkowania*, „Problemy Zarządzania”, t. 10, nr 3(38).

- Ekspansja międzynarodowa polskich przedsiębiorstw produkcyjnych. KPMG w Polsce*, [2017], <http://ekonom.ug.edu.pl/pp/download.php?OpenFile=20251> (dostęp: 16.11.2017).
- Elger C.E., Schwarz F. [2009], *Neurofinance. WieVertrauen, Angst und Gier Entscheidungstreffen*, Monachium.
- Erel I., Julio B., Kim W., Weisbach M.S. [2011], *Macroeconomic Conditions and Capital Raising*, „NBER Working Paper”, nr 16941, s. 1–43.
- Fazłagić J. [2014], *Innowacyjne zarządzanie wiedzą*, Warszawa.
- Filipiak B. [2016], *Podejście procesowe w zarządzaniu finansami małych i średnich przedsiębiorstw*, [w:] M. Dylewski (red.), *Finanse małych i średnich przedsiębiorstw. Innowacje, decyzje, procesy*, Warszawa.
- Flejterski S. [2007], *Metodologia finansów*, Warszawa.
- Flejterski S. [2015], *Ekonomia, finanse i zarządzanie w perspektywie metodologicznej i interdyscyplinarnej*, [w:] Fiedor B. (red.), *Nauki ekonomiczne. Stylizowane fakty a wyzwania współczesności*, Warszawa.
- Flejterski S., Wahl P. [2003], *Ekonomia globalna. Synteza*, Warszawa.
- Franc-Dąbrowska J., Porada-Rochoń M., Zioło M., Babczuk A. [2015], *Stabilizowanie finansów podmiotów sektora publicznego i prywatnego w warunkach zaburzeń finansowych*, Warszawa.
- Frydman C.D. [2012], *Essays in neurofinance*, Pasadena.
- Gajdka J. [2013], *Behawioralne finanse przedsiębiorstw. Podstawowe podejścia i koncepcje*, Łódź.
- Gawrońska-Nowak B., Walerysiak G. [2005], *Decyzje Ekonomiczne. Ujęcie ilościowe*, Warszawa.
- Godziszewski B. [2002], *Koncepcje źródeł konkurencyjności*, [w:] M.J. Stankiewicz (red.), *Determinanty konkurencyjności polskich przedsiębiorstw. Sposoby i warunki umacniania konkurencyjności przedsiębiorstw w perspektywie globalizacji gospodarki*, Toruń.
- Grinyer P.H., Mayes D.G., McKiernan P. [1988], *Sharpbenders: The secrets of unleashing corporate potential*, Oxford.
- Grudzewski M.W., Hejduk I.K. [2004], *Systemy zarządzania wiedzą – nowy paradygmat czy wyzwanie?* [w:] I.K. Hejduk (red.), *Przedsiębiorstwo przyszłości; fikcja i rzeczywistość*, Warszawa.
- Gruszczyńska-Malec G., Rutkowska M. [2013], *Strategie zarządzania wiedzą. Modele teoretyczne i empiryczne*, Warszawa.
- Haffer M. [2002], *Polskie przedsiębiorstwa a wyzwania globalizacji*, [w:] M.J. Stankiewicz (red.), *Determinanty konkurencyjności polskich przedsiębiorstw. Sposoby i warunki umacniania konkurencyjności przedsiębiorstw w perspektywie globalizacji gospodarki*, Toruń.
- Hope J., Hope T. [1997], *Competing in the Third Wave*, Boston.
- Howe J. [2006], *The Rise of Crowdsourcing*, „Wired Magazin”, 6 stycznia.
- Hornby A.S., Cowie A.P. [2000], *Oxford advanced learner's dictionary of current English*, Oxford.
- Jabłoński M. [2013], *Kształtowanie modeli biznesu w procesie kreacji wartości przedsiębiorstw*, Warszawa.
- Jajuga K. [2010], *Czy ukształtuje się nowy paradygmat finansów?* [w:] W. Frąckowiak, J. Szambelańczyk (red.), *Ku nowemu paradygmatowi nauk o finansach*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu”, nr 144.
- Jajuga K. [2017], *Finanse spółek – niektóre wyzwania dla badań i dydaktyki*, [w:] C. Zajac (red.), *Nauki ekonomiczne w XXI wieku – dylematy, wyzwania, perspektywy*, Jubileusz 70-lecia Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław.
- Janasz W. [2012], *Kreatywność i innowacyjność w organizacji*, [w:] J. Wiśniewska, K. Janasz (red.), *Innowacyjność organizacji w strategii inteligentnego i zrównoważonego rozwoju*, Warszawa.
- Janasz W., Łukasik W., Grabiec W., Gołębiowski M., Niewiński A. [1992], *Chłonność innowacyjna przedsiębiorstw*, Szczecin.
- Janc A., Mikołajczak P., Waliszewski K. [2015], *Europejska unia rynków kapitałowych. Perspektywa finansowania przedsiębiorstw w Polsce*, Warszawa.
- Jashapara A. [2013], *Zarządzanie wiedzą*, Warszawa.
- Jasiński A.H. [2006], *Innowacje i transfer techniki w procesie transformacji*, Warszawa.
- Jinda P., Bahl S. [2016], *The New Era of Finance: Neurofinance and Investment Behavior*, „International Journal of Research in Finance and Marketing” (IJRFM), t. 6, z. 7.

- Johnson M., Christensen C., Kagermann H. [2009], *Jak fundamentalnie zmienić model biznesowy*, Warszawa.
- Jonas A. [2002], *Strategie konkurencji na rynku usług bankowych*, Warszawa.
- Kahneman D., Tversky A. [1979], *Prospect Theory: An Analysis of Decision Under Risk*, „Econometrica”, t. 47, z. 2.
- Karlik M. [2012], *Zarządzanie innowacjami w przedsiębiorstwie*, Warszawa.
- Kaszowska J.A., Santos J.L. [2017], *Rola percepcji ryzyka i niepewności w ocenie ryzyka systemowego. Podejście symulacyjne ABM*, „Ekonomista”, nr 4.
- KE Komisja Europejska [2015], *Zrozumieć finansowanie społecznościowe. Przewodnik dla małych i średnich przedsiębiorstw*, Ref. Ares (2015) 1989921 – 11/05/2015.
- Kirby E., Worner S. [2014], *Crowdfunding: An Infant Industry Growing Fast*, Staff Working Paper of the IOSCO Research Department, DWP3.
- Kleemann F., Voß G., Rieder K. [2008], *Un(der)paid Innovators: The Commercial Utilization of Consumer Work through Crowdsourcing*, „Science, Technology and Innovation Studies”, nr 4(1).
- Klimontowicz M., Harasim J. [2015], *Tendencje rozwojowe na rynku alternatywnych instrumentów finansowych*, Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska – Sectio H, t. XLIX, nr 4.
- Koh Sz., Durand R.B., Chang L.M. [2015], *Financial distress: Lifecycle and corporate restructuring*, „Journal of Corporate Finance”, t. 33, <https://www.sciencedirect.com/science/journal/09291199> (dostęp: 09.2017).
- Kordela D. [2016], *Crowdfunding w Polsce – koncepcja finansowania społecznościowego*, [w:] *Rachunkowość na rzecz zrównoważonego rozwoju. Gospodarka – etyka - środowisko*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, nr 436.
- Kowalczyk A., Nogalski B. [2007], *Zarządzanie wiedzą. Koncepcja i narzędzia*, Warszawa.
- Kowalewski M., Nowak A., Thurow A. [2011], *Czy kultura może wzmacniać spójność społeczną*, Szczecin.
- Koźmiński A.K. [1978], *Decyzje. Analiza systemowa organizacji*, Warszawa.
- Kurtyka M., Roth G. [2017], *Zarządzanie zmianą. Od strategii do działania. Jak połączyć wizję, ludzi i organizację w służbie strategii*, Warszawa.
- Künstner T., Merle M., Gmelin H., Dietsche C. [2013], *Cyfrowa przyszłość kreatywnej Polski: Ekonomiczny wpływ internetu na sektor kreatywny w Polsce i Europie*, Booz and Company Inc.
- Leśniewski M. [2015], *Konkurencyjność miękkie przedsiębiorstw*, Warszawa.
- Lisikiewicz J., Jurek-Stepień S., Sosnowska A. [1990], *Wyznaczniki rozwoju współczesnego przemysłu*, Warszawa.
- Lyck L. [2010], *Experience economy as an Instrument to create economic profitability*, <http://www.oru.se/Extern/Institutioner/RHS/dokument/guestlecture> (dostęp: 06.10.2017).
- Łukasik G. [2013], *Wpływ rozwoju rynku kapitałowego na wybory współczesnego przedsiębiorstwa*, [w:] S. Owsiak, A. Pollok (red.), *W poszukiwaniu nowego ładu ekonomicznego*, Warszawa.
- Mann M., Byun S.E. [2017], *To retrench or invest? Turnaround strategies during a recessionary tim*, „Journal of Business Research”, nr 80, www.sciencedirect.com (dostęp: 20.11.2017).
- Marcinkowska M. [2000], *Kształtowanie wartości firmy*, Warszawa.
- Maśloch P. [2005], *Globalizacja i jej wpływ na rozwój współczesnej cywilizacji, Przedsiębiorczość a współczesne wyzwania cywilizacyjne*, „Przedsiębiorczość – Edukacja”, nr 1.
- Matusiak K.B. [2011], *Od przedsiębiorczości technologicznej do opartej na wiedzy (kreatywnej) – innowacyjna przedsiębiorczość ery postindustrialnej*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, nr 653.
- Mazur R. [2010], *Analiza otoczenia przedsiębiorstwa jako element zarządzania strategicznego*, „Folia Pomeranae Universitatis Technologiae Stetinensis Oeconomica”, nr 282(60).
- Mączyńska E. [2013], *Anomia – jej przyczyny i ekonomiczne następstwa*, http://www.pte.pl/pliki/2/12/maczynska_madros.pdf (dostęp: 07.11.2017).
- Micu I., Micu A. [2016], *Financial Technology (fintech) and its implementation on the Romanian non-bank capital market*, „SEA – Practical Application of Science”, nr 11.
- Mikuła B. [2007], *Wprowadzenie do gospodarki i organizacji opartych na wiedzy*, [w:] B. Mikuła, A. Pietruszka-Ortyl, A. Potocki (red.), *Podstawy zarządzania przedsiębiorstwami w gospodarce opartej na wiedzy*, Warszawa.
- Miles R.C. [1984], *Basic Business Appraisal*, Nowy Jork.

- Mitrega-Nestroj K. [2013], *The Sharing Economy and Collaborative Finance – Outline of the Problems*, „Studia Ekonomiczne Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, nr 173.
- Moffitt S. [2015], *14 Parts of Crowd Economy*, <http://crowdsourcingweek.com/14-parts-of-the-crowd-economy-landscape> (dostęp: 20.11.2017.).
- Morawski M. [2006], *Przedsiębiorstwo zorientowane na wiedzę*, „E-mentor”, nr 4.
- Moritz A., Block J. [2014], *Crowdfunding und Crowdinvesting: State-of-the-Art der wirtschafts wissenschaftlichen Literatur*, „ZfKE – Zeitschrift für KMU und Entrepreneurship”, t. 62.
- Moszoro B., Gadomska-Lila K. [2013], *Innowacyjny model biznesowy – kluczowe elementy*, „Management and Business Administration. Central Europe”, t. 21, nr 1(120).
- Musteen M., Liang X., Barker III V. [2011], *Personality, perceptions and retrenchment decisions of managers on response to decline: Evidence from a decision – making study*, „The Leadership Quarterly”, nr 22.
- Nason R.S., Patel P.C. [2016], *Is cash king? Market performance and cash during a recession*, „Journal of Business Research”, nr 69(10).
- Nekaj E.L. [2017], *The Crowd Economy: from the crowd to businesses to the public administrations and multinational corporation*, [w:] W. Vassalo (red.), *Crowdfunding for Sustainable Entrepreneurship and Innovation*, Derry Township.
- Noga M. [2017], *Neuroekonomia a ekonomia głównego nurtu*, Warszawa.
- Nogalski B., Marcinkiewicz H. [2004], *Zarządzanie antykrzysowe przedsiębiorstwem*, Warszawa.
- Nonaka I. [1991], *The Knowledge Creating Company*, „Harvard Business Review”, listopad–grudzień.
- Norek T. [2014], *Efektywność procesów innowacyjnych realizowanych przez polskie przedsiębiorstwa sektora MSP Rezultaty badań empirycznych*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, nr 386.
- Norek T. [2017], *Analysis of the efficiency of innovation projects supported by the EU funds*, *Entrepreneurs*, [w:] A. Zbucnea (red.), *Entrepreneurship: challenges and opportunities in the 21st Century*, Bukareszt.
- Nowak J., Zarzecki D. [2012], *Perspektywa finansowa restrukturyzacji z elementami prognozowania upadłości przedsiębiorstw*, Warszawa.
- Oliveira A. [2007], *Decision-Making Theories and Models A Discussion of Rational and Psychological Decision-Making Theories and Models: The Search for a Cultural-Ethical Decision-Making Model*, „EJBO Electronic Journal of Business Ethics and Organization Studies”, t. 12, nr 2.
- Olko S. [2017], *Zarządzanie wiedzą w klastrach i sieciach w przemysłach kreatywnych*, Warszawa.
- Ostaszewski J. (red.) [2013], *Finanse*, Warszawa.
- Osterwalder A., Pigneur Y. [2010], *Business Model Generation*, Nowy Jork.
- Osterwalder A., Pigneur Y. [2012], *Tworzenie modeli biznesowych*, Gliwice.
- Oxford English Dictionary [2016], <https://en.oxforddictionaries.com/definition/fintech> (dostęp: 30.09.2017.).
- Pierścionek Z. [2003], *Strategie konkurencji i rozwoju przedsiębiorstwa*, Warszawa.
- Pindado J., Rodrigues L., de la Torre Ch. [2008], *How do insolvency codes affect a firm's investment?*, „International Review of Law and Economics”, t. 28, z. 4.
- Pine B.J., Gilmore J.H. [1999], *The Experience Economy – Work Is Theatre & Every Business a Stage*, Boston.
- Pluskota P. [2013], *Mikrofinanse w ograniczaniu niedoskonałości rynków kredytowych*, Warszawa.
- Pomykalski A. [2001], *Zarządzanie innowacjami*, Warszawa-Lódź.
- Pomykalska B., Pomykalski P. [2007], *Analiza finansowa przedsiębiorstwa*, Warszawa.
- Porada-Rochoń M. [2013], *Modele decyzji finansowych w wybranych krajach Europy Środkowo-Wschodniej w warunkach zaburzeń finansowych*, Szczecin.
- Porada-Rochoń M. [2015], *Proces dostosowawczy jako imperatyw wobec wyzwań współczesnego otoczenia* [w:] J. Franc-Dąbrowska i in., *Stabilizowanie finansów podmiotu sektora publicznego i prywatnego w warunkach zaburzeń finansowych*, Warszawa.
- Porada-Rochoń M., Franc-Dąbrowska J., Suwala R. [2017], *Eliminating the Effects of the Company Insolvency Risk: A Model Approach*, „World Journal of Applied Economics”, nr 3(1).
- Prus J. [2004], *Funkcjonowanie małego i średniego przedsiębiorstwa*, [w:] W. Pluta (red.), *Finanse małych i średnich przedsiębiorstw*, Warszawa.

- Rogers E.M. [2003], *Diffusion of innovations*, Nowy Jork.
- Rutkowski A. [2000], *Zarządzanie finansami*, Warszawa.
- Salejko-Szyszcak I. [2009], *Konflikty jako czynnik konkurencyjności przedsiębiorstwa*, [w:] M. Haffer, W. Karaszewski (red.), *Czynniki wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw i regionów*, Toruń.
- Santos-Duisenberg D., Simplicio F. [2008], *Creative Economy Report 2008*, http://unctad.org/en/docs/ditc20082cer_en.pdf (dostęp: 02.02.2018).
- Samul J. [2013], *Kapitał intelektualny w tworzeniu wartości przedsiębiorstwa: teoria a praktyka*, „Ekonomia i Zarządzanie”, t. 1, nr 2.
- Scheuffel P. [2016], *Taming the Beast: A Scientific Definition of Fintech*, „Journal of Innovation Management JIM”, nr 4.
- Schumpeter J.A. [1934], *The theory of economic development*, Boston.
- Schumpeter J.A. [1960], *Teoria rozwoju gospodarczego*, Warszawa.
- Schweizer L., Nienhaus A. [2017], *Corporate distress and turnaround: integrating the literature and directing future research*, „Business Research”, t. 10, z. 1.
- Shim Y., Shin D.H. [2016], *Analyzing China's fintech industry from the perspective of actor-network theory*, „Telecommunications Policy”, nr 40.
- Seelig T. [2012], *In Genius*, Stanford.
- Sikacz H. [2016], *Rachunkowość na rzecz zrównoważonego rozwoju. Gospodarka – etyka – środowisko. Wpływ csr na sytuację finansową przedsiębiorstw – przegląd badań*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, nr 436.
- Skidelsky R. [2003], *The Mystery of Growth: Book Review, The Spirit of Capitalism: Nationalism and Economic Growth by Liah Greenfeld*, Cambridge.
- Skowronek-Mielczarek A. (red.) [2016], *Zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami w warunkach zrównoważonego rozwoju*, Warszawa.
- Skowroński A. [2005], *Wpływ asymetrii informacji na decyzje finansowe przedsiębiorstw*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”, rok LXVII, z. 3.
- Sołek-Borowska C. [2016], *Istota i struktura otoczenia współczesnych małych i średnich przedsiębiorstw*, [w:] A. Skowronek-Mielczarek (red.), *Zarządzanie małymi i średnimi przedsiębiorstwami w warunkach zrównoważonego rozwoju*, Warszawa.
- Soniewicki M. [2017], *Zarządzanie wiedzą a przewaga konkurencyjna przedsiębiorstwa międzynarodowego*, Warszawa.
- Song H., Zhao Ch., Zeng J. [2017], *Can environmental management improve financial performance: An empirical study of A-shares listed companies in China*, „Journal of Cleaner Production”, t. 141.
- Sosnowska A. [2002], *Pojęcie konkurencyjności przedsiębiorstw*, [w:] K. Poznańska, A. Sosnowska (red.), *Źródła przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw*, Warszawa.
- Spychalska-Wojtkiewicz M., Tomczyk M. [2018], *Boosting innovative Entrepreneurial Ecosystem in Regions for young entrepreneurs regional perspective of entrepreneurship*, „European Journal Management”.
- Stanisławski S. [1983], *Wielski Słownik angielsko-polski*, Warszawa.
- Stankiewicz M.J. [2005], *Konkurencyjność przedsiębiorstwa. Budowanie konkurencyjności w warunkach globalizacji*, Toruń.
- Stankiewicz M.J. [2008], *Istota i sposoby oceny konkurencyjności przedsiębiorstwa*, „Gospodarka Narodowa”, nr 7–8.
- Stickdorn M., Schneider J. [2011], *This is service design thinking*, Amsterdam.
- Stonehouse G., Hamill J., Cambell D., Purdie T. [2001], *Globalizacja. Strategie i zarządzanie*, Warszawa.
- Świtalski W. [2005], *Innowacje i konkurencyjność*, Warszawa.
- Tecker G., Bower C., Frankel J. [1999], *ASAE's new model of decision making*, „Association Management”, nr 51.
- The Challenge of Assessing the Creative Economy Towards Informed Policy-making*, Creative Economy Recounted Nations 2008 http://unctad.org/fr/Docs/ditc20082cer_en.pdf (dostęp: 08.11.2017).
- The role of banks, equity markets and institutional investors in long-term financing for growth and development*, Report for G20 Leaders (2013), OECD, <http://www.oecd.org/finance/privatpensions/G20reportLTFinancingForGrowthRussianPresidency2013.pdf> (dostęp: 08.11.2017).

- Towse R. [2011], *Ekonomia kultury: kompendium*, Warszawa.
- Trahms C.A., Ndofor H.A., Sirmon D.G. [2013], *Organizational decline and turnaround: a review and agenda for future research*, „Journal of Management Studies”, nr 39(5).
- Trajer J., Paszek A., Iwan S. [2012], *Zarządzanie wiedzą*, Warszawa.
- UKIE [2012], *UKIE Crowd Funding Report: A Proposal to Facilitate Crowd Funding in the UK*.
- Urbanek G. [2008], *Kompetencje a wartość przedsiębiorstwa zasoby niematerialne w nowej gospodarce*, Warszawa.
- Urbanek-Papp G. [2014], *Neuroekonomia jako interdyscyplinarne podejście do badania decyzji ekonomicznych*, „Kultura i Polityka”, nr 15.
- Vassalo W. [2017], *Crowdfunding for Sustainable Entrepreneurship and Innovation*, Derry Township.
- Walczak M. [2014], *Neuroekonomia – w drodze do mainstreamu*, [w:] J. Ostaszewski, E. Kosycarz (red.), *Rozwój nauki o finansach. Stan obecny i pożądane kierunki jej ewolucji*, Warszawa.
- Wawrzyniak B. [1999], *Odnawianie przedsiębiorstwa. Zarządzanie w kryzysie. Koncepcje, badania, propozycje*, Warszawa.
- Wawrzyniak W. [2002], *Przedsiębiorstwo jako organizacja służąca otoczeniu*, [w:] M. Romanowska, M. Trocki (red.), *Przedsiębiorstwo partnerskie*, Warszawa.
- Webber R.A. [1996], *Zasady zarządzania organizacjami*, Warszawa.
- Wedziuk S. [2017], *Bez pieniędzy nie będzie naprawy*, „Puls Biznesu”.
- West M.A. [2000], *Rozwijanie kreatywności wewnątrz organizacji*, Warszawa.
- White M.J. [1989], *The corporate bankruptcy decision*, „Journal of Economic Perspectives”, nr 2.
- Wilson K., Silva F. [2013], *Policies for seed and early stage finance, Findings from the 2012 OECD Financing Questionnaire*, OECD Science, Technology and Industry Papers no. 9, OECs Publishing <http://dx.doi.org/10.1787/5k3xqsf00j33-en> (dostęp: 08.11.2017).
- Xie P, Zou C. [2013], *The theory of internet finance*, „China Economist”, nr 8(2).
- Zielona Księga dotycząca rozwoju* [2012], http://ec.europa.eu/culture/our-policydevelopment/doc/GreenPaper_creative_industries_pl.pdf (dostęp: 05.11.2017).
- Zook Ch., Allen J. [2017] *Mentalność założycielska jako podstawa sukcesu waszej firmy*, Warszawa.
- Żurek J. (red.) [2016], *Przedsiębiorstwo. Drogi sukcesu rynkowego*, Warszawa.

Podjęty temat jest ważny szczególnie w kontekście wyzwań, przed którymi stoją kierujący przedsiębiorstwami w XXI wieku. Autorki dokonały rozpoznania problemów i wyzwań pojawiających się przed przedsiębiorcami obecnie, i w przyszłości. Ważnym zagadnieniem przedstawionym w monografii jest próba połączenia problematyki modeli biznesowych, finansowania i innowacji, zebrania tych szerokich i niełatwych zagadnień w powiązane ze sobą treści. Monografia jest opracowaniem o charakterze nowatorskim, wypełniającym lukę na polskim rynku wydawniczym.

Z recenzji dr hab. inż. Justyny Franc-Dąbrowskiej, prof. SGGW

Autorki są pracownikami naukowo-dydaktycznymi Wydziału Zarządzania i Ekonomiki Usług Uniwersytetu Szczecińskiego.

Dr hab. Małgorzata Porada-Rochoń jest prof. Uniwersytetu Szczecińskiego w Katedrze Ekonomiki Przedsiębiorstw.

Dr Małgorzata Brojak-Trzaskowska jest adiunktem w Katedrze Ekonomiki Przedsiębiorstw.

Dr Dominika Kordela jest adiunktem w Katedrze Finansów Przedsiębiorstwa.

Dr Monika Tomczyk jest adiunktem w Katedrze Organizacji i Zarządzania.

Wydawnictwo edu-Libri jest oficyną wydawniczą publikacji naukowych i edukacyjnych.

Współpracujemy z profesjonalnymi redaktorami merytorycznymi i technicznymi z dużym doświadczeniem w przygotowywaniu publikacji specjalistycznych. Stawiamy na jakość łączoną z nowoczesnością, a najważniejsze dla nas są przyjemność współtworzenia i satysfakcja z dobrze wykonanego zadania.

Nasze publikacje (drukowane i elektroniczne) są dostępne w księgarniach stacjonarnych i internetowych oraz w czytelniach on-line ibuk.pl, osbi.pl i nasbi.pl - szczegóły na stronie wydawnictwa.

